

هعی ش قای تشا لوق یسررب ،هبعش نب تئارق هب رد رج تئارق لیلدهب «مکلجرا»

هب، [1] یزارلا یلع لکشا امع باجأ یناثل دیهشلا و: دندومرف هک میدوب هوزج مشش حفص
:دندومرف .تفه و دون حفص ،متشه دلج .دوب قئادح ارهاظ هک میتفر نآ ذخام هب اجنیا زا تبسانم

هذهل نییدی شمل دحأ وه یذلا یناثل دیهشلا انخیش هکذا امب -کلذ نع باوجل و
درو ام لک نا اهرتاوتب دارمل سیل هنا نم انه هطبس هیلإ راشأ ام وه و ینابمل
ام ضعب ناف تءارقل نم ال لقن ام یف نآل رتاوتمل راصحنا دارمل لب رتاوتم
یهتنا .نأشلا اذه لهأ نم ةعامج هققح امک مهريغ نع الضاف داش ةعبسل نع لقن
[2]...نیهج و نم هیف روظنم

،دهب باوج یزار رخف زا دهاوخب یناثل دیهش لثم یسک مه رگا و تسا تسرد یزار رخف لاکشا ینعی
یطبر ناشیا ترابع اما .مدناوخ هیلعل دصاقم زا ار دیهش ترابع لبق هتفه .دسریمن رس شباج
ار [3] رتاوتلاب لوقنمل هجولا یلع؛ دنتفریذپ ار رتاوت مکحم ناشیا .تشادن یزار زا باوج هب
همادا رد ،«**ةروهشمل ةعبسل ةءارق یه و**» هب دندرک تیبتت مه ناشیا و دندومرف لوا دیهش
یرکذلا یف فَنَصْمِلا دهش دق و هتوبث هوجا ةرشملا مامت رتاوت یف و :دندومرف
:دندومرف دعب .«اهرتاوتب

راصحنا دارمل لب ،رتاوتم تءارقل هذه نم درو ام لک نأ دارمل سیل هْنأ ملعا و
داش ةعبسل نع لقن ام ضعب نإف ،تءارقل هذه نم لقن ام یف نآل رتاوتمل
[4] نأشلا اذه لهأ نم ةعامج هققح امک ،مهريغ نع الضاف

تادنتسم هب یبایتسد یارب هک میتسه ینامز رد هک میتسه رکاش ار لاعتم یادخ لاح یا یلع
رکش هظحل هب هظحل رگا .دنک ادیپ ار اهزیچ زا یلیخ تعرس هب دناوتیم مدأ .تسا مهارف تاناکما

تمدخ هک لبق هتفه .دنکیم ماهلا مه لاعتم یادخ دوب راک لابند مدآ یتقو !تسا مک مه زاب مینکب ار دیهش شیامرف دناوتب یبوخهب هک دوبن منهد رد «ملعا و» رد ناشی شیامرف لاثم ،مدوب امش رازگرب تسشن ود هک تشه و دون لاس زا تسه یاهوزج .دنکیم مهارف ار نآ هنیمر دنوادخ بخ .دنک زاب مق رد مه یکی و دوب نارهت رد اراهط اهنآ زا یکی .ینآرق مولع نف صصختم دیتاسا نیب .دوب هدش زا دیاب اهبلط ام لاثم !تسا فیح هدرکن ادیپ همادا رگا .هن ای درک ادیپ همادا شدعب منادیمن .دوب .دندب همادا ار اهنیا هک مینک تساوخر دنتسه راک لوغشم هک یدیتاسا

موحرم زا ار یاهتکن ،مود تسشن رد .مدید ار هدش هدیپ تسشن نآ زا هک یاهوزج ود نم لاج یا یلع ادخ .دندوب تئارق هم داتسا ناشی .دندش موحرم یگزات !دنک ناشتمحر ادخ .مدید یدیهش یاقآ ناشنس ،دندرک تافو هک دندرک ادیپ تالاسک ناشی !تسه هچ ره یهلا تاردقم ،دنک ناشتمحر دنتفگ ناشی هک یاهتکن نیمه .دنتفگ یاهتکن کی و دندرک تبحص اچ نآ رد ناشی .دوبن یلیخ .میوگب مهوخیم زورما هک تسای لاثم نیا رد نداد همادا هنیمر نم یارب

هک صفح .دیوگن روطنیا دنیوگیم ناشی ،دنکیم تبحص صفح هرطیس هب عچار یسک اچ نآ رد اهنآ یارب نامسآ رد دیشروخ دننام هک دندوب یدیتاسا تسشن ود نیا رد منامگ هب .هدوبن روطنیا زا .دوشیم دیشروخ لثم دوریم نآ لابند مدآ یتقو .تسین تئارق اهنت صفح تئارق هک هدوب حضاو ؛تسا اضف رب هرطیس هک تسه هزوح ینآرق مولع یمسر یاهباتک رد یرکف کی مه فرط نآ !مامت و تسای صفح نیمه رد رصحنم هلاوهیلعلهلایلصل هلالا لوسر تئارق دنیوگیم

یارب هک دیوگب ار یبلطم یوزوح یسررب باتک رد امش .دوب نیمه یارب رانیمس ود نیا مرطن هب اهنیا هنیمه مکمک ات دناهداد لیکشت ار اهنیا .تسین روطنیا هک تسای حضاو دیشروخ لثم نف له زمر دنیوگیم دعب .دندز فرح ،هتکن نیمه رکذت یارب مه ناشی اقاقتا .تسه مه بوخ .دنکشب پاچ تعنص اب ینامثع فرط زا و دوب هدمآ پاچ تعنص هک مهدزای و مهد نرق زا لبق هعیش هکنیا همدقم رد نآ زا لبق ،درک ریغت اضف و دمآ همه تسد هب و دش هرطیس مصاع زا صفح تئارق ؛دندرک تافو ناشی رازه کی دزن- دندرک تافو ۹۸۸ لاس رد هک هلالا حتفال م جهنم لارصتخم ریسفت رد هک شایع نب عبعش رکبوبا ریسفت» :دنیوگیم -دندراد یبوخ ریسفت و دنتسه یگرزب ملع نب رکبوبا تئارق زا اهنت دندکیم رصتخم ار جهنم یتقو اذل .«تسای ترهش تیاغ هب مجمع نایم .دندروآیم شایع

هیآ رد هک تسای نیا ،دوب روهشم وای تیاور نایعیش و مجمع نیب هکنیا زمر دنیامرفیم یدیهش یاقآ تئارق نوچ ،[5] «مُکَلِّجُ رَأً و مُکَسُّوْرِب اَوْحَسَمَ ۱ و» :میناوخیم هک تسای نیا مصاع زا رکبوبا تئارق وضو ار اهاپ ینعی ؛«مکلجرا» .هدش روهشم تئارق نیا ،تسای حسم رد صنالماک رسک و هدوب رسک هب وای زا هعیش هک دوب نیا شزمر دنیوگیم ناشی .دینرب «اولسغا» هب ار نآ هکنیا هن ،دینک حسم ناشدوخ لیلحت هکنیا ای دناهتشاد مه یدنتسم ناشی هک منادیمن لاج .دمآیم ششوخ وای تئارق توافت وحن کی امئاد ،تسای التبا لحم یلیخ وضو نوچ .هدوب تروص نیا هب تئارق نیا هک هدوب .تسای نس و هعیش نیب یشحاف

عورش ناشی فرح نیمه زا ،منک ضرع یناث دیهش شیامرف حیضوت رد مهوخیم هک یدلاثم لاج هدرک تیاور ار رج «مُکَلِّجُ رَأً و مُکَسُّوْرِب اَوْحَسَمَ ۱ و» رد مصاع زا رکبوبا هک تسای نیا ناشی فرح .دوشیم حوتفم ام فحصم رد مه نآلا .تسای هدرک تیاور ار «مُکَلِّجُ رَأً و مُکَسُّوْرِب اَوْحَسَمَ ۱ و» مصاع زا صفح .تسای هاگن ار تسه ناشی شیامرف هک یعبانم ام رگا نآلا .تسای «مکلجرا» رکبوبا فحصم اما .تسای .دوشیم نشور یبوخهب دیهش دوصقم ،مینک ضرع ار نآ ریسم و مینک

دهاجم نبا باتک ،تسای یلصا رداصم زا هک تسای فورعم یلیخ هعبس تئارق رد هک ییاهباتک زا .تئارق لایف هعبسلا .تسای

؟عبسلا تئارق ی ف هجحل: درگاش

هحفص .تسا دهاجم نبا یارب تئارقلل ی ف هعبسلا .تسا یسراف یلعوبا یارب هجحل ،هن :داتسا هب رگا .دینک هعجارم ناتدوخ ،تسه ناتفیرش نهذ رد هک یلاؤس ره ات منکیمن رارکت .242 دشکیم لوط یلیخ ،هدش رارکت هک میورب ییاههیشاح

هزمحو ریثک نبا أرقف ؛{مکلجراؤ} هلوق نم اهضفخو ماللا بصن ی ف اوفلتخاو و ابصن {مکلجراؤ} یئاسکلاو رماع نباو عفان أرقو اضفخ {مکلجراؤ} ورمع وبأو ابصن {مکلجراؤ} مصاع نع صفح یور و اضفخ {مکلجراؤ} مصاع نع رکب وبأ یور

[6]

مکلجراؤ ،یرصب یراق ؛**ورمع وبأو** ،هفوک یراق ؛**هزمحو** .هکم یراق ؛**ریثک نبا أرقف** یراق ؛**یئاسکلاو** ،ماش یراق ؛**رماع نباو** ،هنیدم یراق ؛**عفان أرقو** :دنیوگیم دعب .**اضفخ و اضفخ {مکلجراؤ} مصاع نع رکب وبأ یور و** ؟دش هچ مصاع بخ ؛**ابصن مکلجراؤ** هفوک هب یلح همالع هک یباتک .تسا دهاجم نبا باتک نیا .**ابصن {مکلجراؤ} مصاع نع صفح یور** عطق روطه ب ینعی تسا رتاوتم .تسا رتاوتم اهنیا دنیوگیم هک تسا فورعم .دنتشاد دنس نأ دسرب هلاوه یلع هلالی لص ربمایپ هب ات رتاوتم وحن هب ،هدرک تیاور و هدناوخ ار اهنأ یود ره مصاع کیسالك یانبم نیا .تسا اهباتک نیا حضاو تاحالطصا اهنیا .دناهدرک لقن لیئر بج زا ترضح هک ،دوب هعبسلا یارب نیا .تسا اهنیا

دیاب^۶ امتح دینادب دیهاوخیم رگا .تسا مهم یلیخ اهباتک نیا .دیایب ریسیت باتک هب الاح یارب هک ار دهاجم نبا هعبسلا ؟درک راک هچ ریسیت .دیشاب هتشاد رظن رد ار باتک تایصوصخ نیا زا مادک ره یارب نم ،تسا هدروآ ار یددعتم تاور دهاجم نبا تفگ و تفرگ رظن رد ،دوب یراق تفه هدراهچ اب یناوخب ربز نأرق» دیوگیم هک یفورعم تیاور هدراهچ دش ؛مروآیم یوار ود اهنت ،رفن تفه ار نأ یبطاش دعب نرق رد مه دعب .دوب رصاعم یکم اب هک دوشیم غورش یناد ریسیت زا نیا .«تیاور ؟دیوگیم هچ ریسیت رد .یوار ود اب هعبس عارق .دش یوار ود مه یبطاش .دروآ رد رعش هب

اهرجب نوقابلل ماللا بصن مکلجراو صفحو یئاسکلاو رماع نباو عفان

هعبس عارق زا اهنیا دیوگیم ؛هدش لقن یددعتم تایاور مصاع زا نآلا نوچ ؟دربیم مسا صفح زا ارچ هدرک ادج ار اهنیا .دنتسه ات تفه زا ات هس نأ و تسا ات هدراهچ زا صفح ،تسا یوار صفح و دنتسه یکی ؛**اهرجب نوقابلل و ماللا بصن مکلجراو و صفح و یئاسکلاو و رماع نبا و عفان** دیوگیم .تسا .دناهدناوخ رج هب اهنیا .تسا هزمح اهنأ زا یکی .تسا رکبوبا «نوقاب» زا

؟تسا هتفگن شدرگاش ود ره هب ار تئارق ود ره مصاع ارچ :درگاش

هاگن مه رشنلا رد .مدرک ضرع رتولج .دندرکیم هئارقلل دارفا اهنأ هک تسا نیا رطاخه ب :داتسا دنچ سلجم کی رد یناد نامز زا دیوگیم .دهدیم حیضوت لصفم هحفص هسود رد یرزج نبا .دینک ار دنس ای الاح .مناوخب وت یارب ات نیشنب ایب دنتفگیم .دندرک یمن رکذآلصا .دندرکیم تئارق رقتسم و یاهمسر .دوب ناشمسر اهنیا .دنتساوخ یمن ار دنس ،دوب تئارق رد امام رگا ای تفگیم یلاکشا .دوشیم روطچ هک میمهف یمن میشاب رود اهنأ زا ییاضف رد ام رگا نآلا .دنتشاد یحضاو رد هک ییاضف دیاب^۷ الاماک .تسین ام تسد رد اج نأ یاضف^۸الصا هک تسا نیا یارب هک دیایم شیپ

مینیکی زاسزاب ار تشاد لاور اهنایم

لیدبت یوار ود هب، رفن تفه نی زا مادکره یارب ار دهاجم نبا ددعتم یاه یوار ریسیت نیاربانب زا ات هدراچ نی اسپ. یوار هدراچ دوشیم اذل، تسایوار ود مادکره یارب هک، دنتسه ات تفه. درک دش غورش ریسیت

رشنلاینعی. درک ظفح ار یوار ود لاور نامه اما. درک یراق هد ار یراق تفه رشنلای؟ درک راک هچ رشنلای همدم رد، مدرک ضرع مهآلبق. تسایهدش میطع باتک یلیخ بخ. یوار تسیب اب اما، تسایراق هد دهیم حیضوت ار اهنای رشنلای همدم رد لصفم یلیخ. دوب هتفگ ار قیروط دصتشه ات شدوخ. دیناوخب ار رشنلای

صفحو بوقعیو یئاسکلاو رماع نباو عفان أرقف مکلجراو: یف (اوفلتخاو)
[7] ضفخلاب نوقابلأرقو، ماللأبصنب

«هملک احنای رد؛ «بوقعیو یئاسکلاو رماع نباو عفان أرقف مکلجراو: یف اوفلتخاو» زا؛ «صفحو». تسایرشع زا بوقعی. رشنلایف یف رشنلای نوچ؟ ارج. دش هفاضا «بوقعی» نی؛ «ضفخلاب نوقابلأرقو، ماللأبصنب». تسایات ود شتیاور نوچ دربیم مسایمصاع. دوب رشنلایارب

هب. تسایدربراک لاثم. دوشیم غورش، یناث دیهش نیاب حیضوت رد ام زورما ثحب رد هک یمدمق لوا: دینامرفیم یسربط موحرم هفیرش هیآلیذ. دیایب نیابلأب عمجم ریسفت

نع ركب یبأ نع یشعألا و صفح و یئاسکلا و بوقعی و رماع نبا و عفان أرقف مهفالتخا انركذق و رخلاب مکلجراو و نوقابلأ و بصنلأب «مکلجراو» مصاع یف نیئتأرقلا یلع مکلجراو یف لیق ام ركدنس و ءاسنلا ةروس یف متسمال لسغ بوجوب لوقلا نم ةمألا هیف تفلتخا امب قلعتی هیف مالکلا نأل ینعملأ مهیلک نیرمألا بوجو وأ حسملا و لسغلأ نیب ریختلا وأ امحسم وأ نیلجلأ
[8] یلعات ءاش نإ هنیبنس ام یلع

نوچ؟ ارج. دندوب رشنلای زا لبق ناشی؟ دندروآیم ار بوقعی ارج؛ «بوقعی و رماع نبا و عفان أرق» حیضوت عمجم همدم رد. موریم رشنع ریغ و رشنع غارس نم دنیوگیم ناشدوخ نیابلأ عمجم همدم رد ببتک و ریسفت ببتک توافقآلصا. تسایتأارق عیمج مهم عبانم زا یکی نیابلأ عمجم. دنداد کی زایتیاور کی اچک ره؛ تسایزاب، تسین یضایر ببتک دندام ریسفت ببتک هک تساینی تئارق. «نال نع یور» دنیوگیم. دندهروآ ار دشاب فحصم فلاخم و قفاوم هچ و دشاب داش هچ، هدمآ یراق راک فرح اب ریسفت یاضف رد نوچ؟ ارج. دندروآیم دنس دصرد دون هک، دندروای ای دندروای دنس ببتک یلیخ. مینکب ار نآ یریسفت ثحب ات تسه یئتارق نینچ دنیوگب دنهاوخ یم؛ دنداد یضایر ببتک لثم تئارق ینف ببتک اما. دنتسه تروص نیاب عمجم و نیابت. تسایزاب ریسفت دندام یضایر ببتک، تئارق ببتک، درادن هجوت هک تساینی یارب دتفایم ریگ مدآ هکنای؛ دنتسه هتشاد مظن ردق نیاب اهنای هک دوشیم شرواب مدآ. دنامیم هسدنه لثم. دنامیم یضایر لثم و تسای «رخلاب نوقابلأرق و بصنلأب صفح أرق» دنتفگ؛ دیدی و میدناوخ ار ریسیت نآلا. دندشاب

دندىامرفىم ناشىا .مىيآىم عمجم هب الاح

يشعألا و».دندوب بصلن هب اهنىا همه ؛«**صفح و يئاسكلا و بوقعي و رماع نبا و عفان أرق**»
بخ ؛«**بصلنلاب مكلجراً و**»هدرك تىاور مصاع زا شاىع نب قعبش زىشعا ؛«**مصاع نع ركب يبا نع**
زا ناىبلال عمجم ؟دش روطچ بخ .تسا هدرک تىاور رج ركبوبا تفگ ،دوب اهنىا همه نزخم هك رشنلا
هك تسا نىا دىآىم دنتسین دراو هك یناسک ناهذا رد هك ىاىباسح ىاهاطخ زا ؟دنداتفا ولج اهنآ
،باتک .تسین روطنیا ادبا هکىلاحرد .مراد ار تئارق همه ،مراد ار رشنلا باتک هک نم دنیوگىم
و .تسا ىروار تسىب زا اما هدرک نیىعت ار «رشنلا» ىرزج نبا ىنعى .تسا ىضایر و هسندنه باتک
زا ركبوبا زىشعا دنا هتفگن مادکچیه رد .تسین «يشعألا» رىسىت رد دىنبىم هك تسا اذل
هناگتسىب قىرط رد و رىسىت هناگ هدرهچ قىرط رد نوچ .تسا هدرک تىاور مه ار بصلن ،مصاع
ار اهنىا مراد نم هك دىوگىم لوا ،تسا نشور باتک ،دناهدرکن هابتشا اهنآ .تسین ىشعا ،رشنلا
زا هدرخن مسق هك ناىبلال عمجم اما .دىوگىم ار قىرط گنشق دىنكىم هعجارم هك باتک لوا .مىوگىم
نع ىشعألا و» :دندىامرفىم ناىبلال عمجم رد اذل .دنىوگىم ار تسا ناشتسد هچره .تسا قىرط مادک
تسا مدق کى نىا ؛«**رجلاب مكلجراً و نوقابل و**» .«**بصلنلاب مكلجراً و مصاع نع ركب يبا**
نوچ دندىامرفىم دىهش ىاقآ هك هدرکن تىاور ار رج اهنآ مصاع زا ركبوبا هك مىدئى ىزىچ کى سپ
رد .دراد تىاور ار ود ره ركبوبا هكلب .دنداد تسود ار شتئارق ناىعىش هدرک تىاور ار رج ركبوبا
هك تسا تروص نىا هب همه ىربک رشنع و ىرغص عبس ،هىبطاش فورعم قرط رد و رىسىت قرط
تسا هدرک تىاور وا زا ار بصلن ىشعا شرگىد قرط رد ىلو .تسا هدرک تىاور ار رج مصاع زا ركبوبا
ىدعب مدق اما .دوب ناىبلال عمجم ىارب نىا

۲۱۸ص ۷ج (نيسردملا ةعامج-ط) ةمالعلا دعاوق حرش ىف ةماركلا حاتفم[1]

۹۷ ص ۸ج ةرهاطلا ةرتعلا ماكحأ ىف ةرضانلا قئادحلا[2]

۲۴۴ص ةيفللألا ةلاسارلا حرش ىف ةيلعلا دصاقملا[3]

۲۴۵ نامه[4]

۶ هئاملا[5]

۲۴۲ تئارقلا ىف هعبسلا[6]

(۲/ ۲۵۴) رشنعلا تئارقلا ىف رشنلا[7]

(۳/ ۲۵۱) ىسربطلا - ناىبلال عمجم ريسفت[8]